

# BÖLÜM 10

## DİĞER ACİL DURUMLARDA İLK YARDIM

Dr. Ali AY<sup>1</sup>

### Öğrenme Hedefleri

- Öğrencinin boğulmalarda yapılacak ilk yardım uygulamalarını sıralayabilmesi
- Öğrencinin zehirlenmelerde yapılacak ilk yardım uygulamalarını bilmesi
- Öğrencinin vücuda yabancı cisim kaçması durumunda yapılacak ilk yardım uygulamalarını bilmesi
- Öğrencinin hayvan ısırması ve sokmalarında yapılacak ilk yardım uygulamalarını bilmesi

<sup>1</sup> Bingöl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği AD  
aliay8563@gmail.com

mektedir. Kedi köpek ısırıkları enfeksiyon gelişmesi riski açısından tehlikeli olabilmektedir. Özellikle kuduz bir köpek veya kedi ısırması oldukça tehlikeli bir yaralanmadır ve tıbbi tedavi gerektirir. Kuduz bir hayvan ısırması sonrasında uygun tedavi yapılmazsa yaralının ölümüyle sonuçlanabilir. Özellikle evcil sakın bir kedi veya köpek durduk yere saldırganlaşır ve normalde sergilemediği davranışları sergilemeye başlarsa kuduzdan şüphelenilmelidir <sup>12,16</sup>.

- Isırılan bölge en az 5 dk soğuk su ve sabunla yıkanmalıdır,
- Temiz bir bez veya spanç ile yaranın üzeri örtülmelidir,
- Kanama varsa temiz bir bez veya spanç ile basınç uygulayarak kanama durdurulmalıdır,
- Tıbbi yardım için 112 aranmalı veya yaralı en yakın sağlık kuruluşuna götürülmelidir,
- Kuduz aşısı olması için yaralı mutlaka bilgilendirilmelidir <sup>12,16</sup>.

## KAYNAKLAR

1. Özen, M. ve Erdur, B. (2018). Boğulmalar. *Türkiye Klinikleri Acil Tıp-Özel Konular*, 4(2), 120-126.
2. Türkoğlu, A., Tokdemir, M., Börk, T., Tunçez, F. T., Yaprak, B., Şen, M. (2014). Elazığ'da 2005-2012 Yılları Arasında Meydana Gelen Suda Boğulma Olgularının Retrospektif Değerlendirilmesi. *Fırat Tıp Dergisi*, 19(3), 145-150.
3. Denny, S. A., Quan, L., Gilchrist, J., McCallin, T., Shenoi, R., Yusuf, S., ... Weiss, J. (2019). Prevention of drowning. *Pediatrics*, 143(5). Doi: <https://doi.org/10.1542/peds.2019-0850>
4. Arıca, V., Dağ, H., Kalçın, S., Kök, S., Bölük, K., ve Doğan, M. (2013). Çocuklarda Suda Boğulmalara Güncel Yaklaşımlar. *Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Dergisi*, 4(15), 33-38.
5. Soar, J., Perkins, G. D., Abbas, G., Alfonzo, A., Barelli, A., Bierens, J. J., ... Handley, A. J. (2010). European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2010 Section 8. Cardiac arrest in special circumstances: electrolyte abnormalities, poisoning, drowning, accidental hypothermia, hyperthermia, asthma, anaphylaxis, cardiac surgery, trauma, pregnancy, electrocution. *Resuscitation*, 81(10), 1400. Doi: 10.1016/j.resuscitation.2010.08.015
6. Uğurlu, A. (2020). An Examination of Cases of Drowning in Water in Sinop Province. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 149-161. Doi: <https://doi.org/10.38021/asbid.742865>
7. Işın, A., Akdağ, E., ve Turgut, A. (2020). The epidemiology of fatal drowning in children: a 13-year retrospective study in Turkey. *International journal of injury control and safety promotion*, 1-7. Doi: 10.1080/17457300.2020.1810075
8. Hawkins, S. C., Sempstrott, J., & Schmidt, A. (2017). News: 'Drowning' in a Sea of Misinformation.. *Emergency Medicine News*, 39(8), 1-39.
9. İlçe, A. (2016). *European Resuscitation Council (ERC) 2015'e Göre İlk Yardım ve Acil Bakım (İleri Yaşam Desteği)* (1. Baskı). Ankara: Göktuğ Basın Yayın ve Dağıtım.
10. International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies. (2009). *Volunteer Manual for Community-based health and first aid in action (CBHFA)*. Geneva
11. International Federation of Red Cross Red Crescent Societies. (2016). *International first aid and resuscitation guidelines 2016. (International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies. International first aid and resuscitation guidelines 2016 for National Society first aid programme managers, scientific advisory groups, first aid instructors and first responders.)*. Geneva

12. Türk Kızılayı. (2015). *İlk Yardım Cep Kitabı*. Ankara
13. Aydınlık, C. (2019). *İstanbul'un Bağcılar İlçesinde Çalışmakta Olan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İlk Yardım Bilgi Düzeylerinin Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı, İstanbul.
14. Grigg, S., ve Grigg, C. (2018). Removal of ear, nose and throat foreign bodies: A review. *Australian journal of general practice*, 47(10), 682-685.
15. Mayo Clinic (2020). First Aid. Erişim adresi <https://www.mayoclinic.org/first-aid>
16. Family Health Online (2002). *First Aid for Bites and Stings*. Erişim adresi <https://www.bowmont.ca/pdf/Bites.pdf>
17. Güler Demir, S., Erden, S. (2018) Zehirlenmeler. Ayla Akkaş Gürsoy, Dilek Çilingir (Ed.), Temel ilk yardım ve Bilgi Uygulamaları, içinde (s. 245-256). Ankara: Nobel Tıp Kitabevi